

Libris.RO

Respect pentru oamenii de cărti

SHAKESPEARE

MACBETH

Traducere din limba engleză
ION VINEA

PERSOANELE

DUNCAN, rege al Scoției

MALCOLM

DONALBAIN

MACBETH

BANQUO

MACDUFF

LENNOX

ROSS

MENTEITH

ANGUS

CAITHNESS

FLEANCE, fiul lui Banquo

SIWARD, conte de Northumberland, general al oastei engleze

TÂNĂRUL SIWARD, fiul său

SEYTON, ofițer din suita lui Macbeth

UN BĂIAT, fiul lui Macduff

UN DOCTOR ENGLEZ

UN DOCTOR SCOȚIAN

UN SERGENT

UN PORTAR

UN MOȘNEAG

LADY MACBETH

LADY MACDUFF

O DOAMNĂ DE ONOARE a Lady-ei Macbeth

HECATE și TREI VRĂJITOARE

Arătări, nobili, gentilomi, ofițeri, soldați, ucigași, curteni
și crainici

Acțiunea se petrece în Scoția și în Anglia.

ACTUL I

SCENA 1

Un loc pustiu. Tunete și fulgere. Intră trei vrăjitoare.

VRĂJITOAREA I

Când fi-vom iar, tustrele, noi,
Sub fulger, trăsnete și-n ploi?

VRĂJITOAREA II

Când zurbaua s-a sfârșit,
Cel învins c-a biruit.

VRĂJITOAREA III

Va fi-nainte de-asfințit.

VRĂJITOAREA I

În care loc?

VRĂJITOAREA II

În bălării.

VRĂJITOAREA III

Pe Macbeth spre-a-l întâlnii.

VRĂJITOAREA I

Vin îndată, Cotoșman.

VRĂJITOAREA II

Ne-a strigat broscoiul.

VRĂJITOAREA III

Haidem.

TUSTRELE

Ce mi-e slut, ce mi-e frumos,
Prin duhoare și prin pâclă
Să plutim în sus și-n jos.

(Ies.)

SCENA 2

O tabără lângă Forres. Goarne în culise.

Intră Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox și suita.

Întâlnesc un sergent plin de sânge.

DUNCAN

Rănitul cine-i? După cum arată
Ne-ar spune, starea cea mai nouă
A răzvrătirii.

MALCOLM

E sergentul care
Ca brav și bun ostaș s-a războit
Să nu cad prins. Salut, viteaz prieten!

Respect pentru amatori și cărți
Dă seama regelui de mersul luptei
Din care vii.

SERGENTUL

Era nehotărâtă.
Aşa cum doi înnotători sleiţi
Se prind în braţe şi se stânjenesc.
Macdonwald cruntul, înrăit rebel,
Că firea-n el de aceea viermuit-a
Cu tot ce-a zămislit mai ticălos,
Primi-ntăriri din insule, din vest,
De pedestraşi uşor şi greu armăti.
Zâmbea Fortuna ţintei lui drăceşti
Părând a răzvrătitului muiere,
Dar în zadar. Căci în dispreţul ei,
Macbeth viteazul, vrednic de-al său nume,
Cu spada-n vânt de sânge fumegândă,
Copil al biruinţii-şi taie drum
Şi-ntâmpină pe ticălos.
Nu-i strânge mâna, nu-şi ia bun rămas,
Ci-l descusu din fălcii până-n buric,
Pe zidul nostru proţăpindu-i capul.

DUNCAN

O, vrednic văr! Viteaz între viteji!

SERGENTUL

Dar cum din pragul soarelui răsare,
Zbucnesc furtuni cu trăsnete şi-urgii,
Tot din acest izvor al măntuirii
Prăpădul se porni. O, rege,-ascultă!

Respect pentru oameni și cărti

De-abia-i silise legea și bravura
Pe-acești pedestri sprinteni să dea dosul,
Când regele norveg prinzând prilejul
Cu spor de oști și arme noi călite
Dă iureș iar.

DUNCAN

Și căpitanii noștri,
Macbeth și Banquo, s-au temut?

SERGENTUL

Precum
Un leu de iepuri, și de vrăbii – un vultur.
Erau, spun drept, și trebui să dau seamă,
Ca niște tunuri pline vârf cu schijă
Ce-și slobozeau de câte două ori
Lovirile-n vrăjmaș. Voita-au oare
Să-nalte-un nou calvar, sau să se scalde
În fumegânde răni? Nici eu nu știu.
Dar mă sfârșesc. Și rana-mi cere leacuri.

DUNCAN

La fel de bine-ți stau și răni, și vorbe:
Simt izul cinstii-n ele. Îngrijîți-l.

(Iese sergeantul, sprijinit. Intră Ross.)

Dar cine vine?

MALCOLM

Bravul than de Ross.

Respect pentru oameni și cărți

LENNOX

Ce grabă-n ochii lui! Aşa priveşte
Cel care vine cu ciudate veşti.

ROSS

Trăiască regele!

DUNCAN

De unde vii,
O, vrednic than?

ROSS

Din Fife, mărite rege,
De unde-ale Norvegiei drapele
Se-nalță-n cer, frig adiind spre-ai noştri.
Cu oştii cumplit de mari a dat năvală
Chiar craiul lor, de Cawdor sprijinit,
De-acel mișelnic than și trădător.
Dar mirele Belonei, în armură
L-nfruntă-n luptă dreaptă piept la piept
Și fier în contra fierului rebel
Îi frânge-avântul, și-n sfârșit izbânda
A noastră este!

DUNCAN

Sfântă bucurie!

ROSS

Deci Sweno, azi, norvegul crai, vrea pace.
Nu l-am lăsat nici să-și îngroape morții

Respect pentru oameni și cărți

Până-n-a plătit, pe insula Saint Colme,
Despăgubire zece mii de taleri.

DUNCAN

Iar thanul Cawdor n-o să mai mă-nșele
În ce-am mai sfânt. Mergi, morții dă-l îndată.
Și-n fostu-i rang, tu pe Macbeth l-arată.

ROSS

Voi împlini poruncile ce-ai dat.

DUNCAN

Ce pierde el, Macbeth a câștigat.

SCENA 3

Un câmp pustiu, lângă Forres. Intră cele trei vrăjitoare.

VRĂJITOAREA I

Pe unde-ai fost, surato?

VRĂJITOAREA II

Porci tăiat-am.

VRĂJITOAREA III

Dar tu, soro?

VRĂJITOAREA I

Cu castane-n șorț, mai ieri
Soața unui din näieri
Sta și clefăia mereu.

Respect pentru oameni și cărti

„Dă și mie!“ zicu-i eu.

„Vrăjitoare, hai, te cară!“

Mi-a strigat vorba de-o cară

Scorpia cea ghiftuită;

Soțu-i la Alep e dus,

Căpitân pe „Taigăr“ pus,

Mă prefac în șoarec berc,

Să-l ajung pe-o sită-ncerc.

Mă strecor pe punte-n jos

Și mă pun pe ros, pe ros.

VRĂJITOAREA II

Io-ți dau un vânt.

VRĂJITOAREA I

Ce bun cuvânt!

VRĂJITOAREA III

Și-ți fac și eu parte.

VRĂJITOAREA I

Celealte-s ale mele,

Ori pe unde suflă ele,

Și limanurile toate

Cu pătratele-nsemnate,

Pe a corăbiilor carte.

Ți-l usuc ca pe-un uluc,

Nici în noapte, nici în zi,

Peste-a genelor perdele

Somnul nu-i va mai pluti;

Ca un făcător de rele,

Respect pentru oamenii și sărțiști

Va trăi bolnav, sfrijit,
Săptămâni de nou'-ori nouă,
Să-i tot fulgere, să-l plouă
Nenecat, dar hărțuit.
Haide, ghici, ce-am eu aici?

VRĂJITOAREA II

Să văd mă lasă!

VRĂJITOAREA I

E un deget de cârmaci
Înecat în drum spre casă.

(*Se audet toba.*)

VRĂJITOAREA III

I-auzi toba bate-acum
Că Macbeth vine pe drum.

TOATE

Mână-n mâna trei surori,
Crainice și ursitori,
Ce se vântură prin toate
Țările și mările
Târcolind cărările,
Trei ori mie, trei ori ţie,
Și iar trei, nouă să fie,
Gata, vraja e-nchegată.

(*Intră Macbeth și Banquo.*)

MACBETH

Ce tristă și ce mândră zi-ntre toate!

Respect pentru oameni și cărți
BANQUO

Departă-i până la Forres? Cine sunt
Acese iezme stranii-n portul lor,
De parcă nu-s făpturi de pe pământ
Și totuși sunt? Trăiți? Sunteți ceva
Ce poate fi-ntrebat de către om?
Îmi pare că-nțelegeți. Fiecare
Și-a dus în dreptul buzelor zbârcite
Un deget descărnat. Păreți femei:
Dar după barbă, nu prea-mi vine-a crede.

MACBETH

Vorbiți-mi de puteți: voi cine sunteți?

VRĂJITOAREA I

Macbeth, mărire ție, than de Glamis!

VRĂJITOAREA II

Macbeth, mărire ție, than de Cawdor!

VRĂJITOAREA III

Macbeth, mărire ție, vei fi rege!

BANQUO

De ce tresari, stăpâne, și te sperii
De lucruri care-atât de bine-ți sună?
Pe sfântul adevar: sunteți năluci,
Sau tocmai ce păreți a fi? Slăviți

Respect pentru Pe treapta-i de-azi pe soțul meu; vestindu-i

Noroc mareț și-un viitor regesc,
L-ați uluit. Iar mie nu-mi vorbiți.
Dar dacă știți citi-n sămânța vremii,
Spunând ce bob dă rod, ce bob e sterp,
Vorbiți-mi: nu ceresc hatârul vostru
Și nici de ura voastră nu mă tem.

VRĂJITOAREA I

Slavă!

VRĂJITOAREA II

Slavă!

VRĂJITOAREA III

Slavă!

VRĂJITOAREA I

Mai mic decât Macbeth, mai mare totuși!

VRĂJITOAREA II

Mai fericit, dar nu cu-atât noroc!

VRĂJITOAREA III

Părinte-al unor regi, dar rege nu!
Macbeth și Banquo, slavă vouă!

VRĂJITOAREA I

Mărire vouă, Banquo și Macbeth!